

Ietekmīgāko lobistu loks nemainās

Latvijā par ietekmīgākajām uzņēmēju organizācijām tiek dēvētas Ārvalstu investoru padome Latvijā, LDDK un LTRK, kā arī Zemnieku saeima

INFORMĀCIJAI

Premjerlīga

Latvijas Darba devēju konfederācija (LDDK)
Latvijas Tirdzniecības un rūpniecības kamera (LTRK)
Ārvalstu investoru padome Latvijā
Zemnieku Saeima

Augstākā līga

Latvijas Komerčbanku asociācija
Latvijas Tranzīta biznesa asociācija
Latvijas Nebanku kredītdevēju asociācija
Latvijas Informācijas un komunikācijas tehnoloģijas asociācija
Latvijas Atvērto tehnoloģiju asociācija
Latvijas Kokrūpniecības federācija
Latvijas Mežu īpašnieku biedrība
Latvijas Nodokļu konsultantu asociācija
Latvijas Būvmateriālu ražotāju asociācija
Latvijas Ķīmijas un farmācijas uzņēmēju asociācija
Latvijas Patentbrīvo medikamentu asociācija
Latvijas Farmaceitu biedrība
Mašīnbūves un metālapstrādes rūpniecības asociācija
Latvijas Loģistikas asociācija
Latvijas auto
Latvijas Pārtikas uzņēmumu federācija
Latvijas Zivrupnieku savienība
Latvijas Pārtikas tirgotāju asociācija
Latvijas Tirgotāju asociācija
Latvijas Būvnieku asociācija
Būvniecības attīstības stratēģiskā partnerība
Latvijas Nekustamo īpašumu darījumu asociācija
Lauksaimnieku organizāciju sadarbības padome
Latvijas Siltumuzņēmumu asociācija

AVOTS: DB APKOPOTĀ INFORMĀCIJA

FOTO - VITĀLIJS ŠTĒPNIKS, DIENAS BUSINESS

Par ietekmīgām uzņēmēju nevalstiskām organizācijām uzskatu tās, kuras piedalās valsts stratēģiskā plāna izstrādē, valsts budžeta projekta izstrādē un sēž pie viena galda ar valdību Nacionālās trīspusējās sadarbības padomes sēdē, norādīja bijušais Ministru prezidents Māris Gailis.

Šonedēļ vadības vēlēšanas notika vairākās ietekmīgās uzņēmēju organizācijās – LTRK (jauns padomes priekšsēdētājs – prezidents Aigars Rostovskis), LDDK (prezidenta amatu saglabāja ilggadējais vadītājs Vitālijs Gavrilovs), kā arī LIKTA (amatu saglabāja Signe Bāliņa). Jāpiebilst, iepriekšējos gados nebija vērojama tik aktīva interese par dalību šajās organizācijās, taču šobrīd situācija ir mainījies un vērojamas pat cīņas par amatiem.

Ietekmes svars

Uzņēmēju organizāciju pēdējo 25 gadu laikā ir saradies daudz, tomēr ietekmīgāko loks nav visai plašs. Minētās nevalstiskās organizācijas var uzskatīt par sava veida ekstralīgas spēlētājiem, kam seko nozaru uzņēmēju asociācijas un apvienības, kuras bieži ir arī šo premjerlīgas spēlētāju biedri. To vidū par ietekmīgākajām tiek dēvēta Latvijas Komerčbanku asociācija, kura savu «varēšanu» pierādīja arī saistībā ar parlamentāriešu vairākuma lēmumu nolikto atslēgu principa ieviešanu Latvijā, kas rezultējās ar grozījumiem. Līdzīgi rīkojas arī Zemnieku sa-

eima un LOSP, Latvijas Meža īpašnieku biedrība, kuru vadītāji vai pārstāvji neizlaiž nevienu šīm organizācijām svarīgu jautājumu. Lai arī parlamenta mājā retāk var redzēt būvnieku, tirgotāju, autopārvadātāju, tranzītbiznesa, kokrūpnieku, pārtikas uzņēmumu, IT, metālapstrādātāju un citu nozaru asociāciju pārstāvjus, tomēr tas nenozīmē, ka tie nebūtu ietekmīgi, bet gan to, ka šīs organizācijas vairāk darbojas nevis likumu pieņemēju līmenī, bet gan krietni agrīnākā stadijā, kad vēl tikai top dokumenti, kuri agrāk vai vēlāk nonāks uz konkrēta ministra galda vai valdības darbakārtībā. Šāda taktika ļauj atrasties «ēnā», vienlaikus spējot panākt labvēlīgu (ja ne citādi, tad neitrālu) lēmumu pieņemšanu. Jārēķinās, ka pēc Latvijas iestāšanās Eiropas Savienībā daudzi svarīgi lēmumi, kas ietekmē uzņēmējus Latvijā, tiek pieņemti Briseles un Strasbūras kabinetos, tāpēc arvien svarīgāka kļūst uzņēmēju organizāciju sabiedroto meklēšana citās ES dalībvalstīs, kā arī meģinājumi izmantot attiecīgo nozaru Eiropas asociācijas – konfederācijas.

Divi milži

Nenoliedzami pirms vairākiem gadiem par ietekmīgākajām organizācijām varēja uzskatīt Ārvalstu investoru padomi Latvijā un Latvijas Darba devēju konfederāciju, taču pēdējo gadu laikā savu vietu pie politiku un augstāko ierēdņu galda ir izkarojusi visvecākā uzņēmēju organizācija – Latvijas Tirdzniecības un rūpniecības kamera, par kuras padomes locekļu amatam tikko notika cīņa. «Par ietekmīgām uzņēmēju nevalstiskām organizācijām uzskatu tās, kuras piedalās valsts stratēģiskā plāna izstrādē, valsts budžeta projekta izstrādē un sēž pie viena galda ar valdību Nacionālās trīspusējās sadarbības padomes sēdē,» tā uz jautājumu par to, kuras uzņēmēju organizācijas ir ietekmīgas, atbild bijušais Ministru prezidents Māris Gailis. Viņš norāda, ka šajos procesos aktīva ir gan LDDK, gan arī LTRK. «Tās ir divas lielākās uzņēmēju organizācijas, kuras minēto iemeslu dēļ ir arī ietekmīgākās,» atzīst M. Gailis. Arī ekspremjers Andris Bērziņš par ietekmīgākajām Latvijā min LTRK un LDDK. «Tām ir kapacitāte, tās aptver visu

reģionu aktīvākos uzņēmējus,» tā uz jautājumu, kāpēc tieši tās ir ietekmīgākās, atbild A. Bērziņš. Viņš piemetina, ka svarīga ir arī uzņēmēju nevalstisko organizāciju vadība, savas pozīcijas formulēšana un aizstāvēšana. «Protams, svarīgi arī, kā konkrētā situācijā «sastājas zvaigznes,» tā uz jautājumu par šo organizāciju spēju panākt konkrētu lēmumu atbild A. Bērziņš. Viņš norāda, ka nākamā līgā spēlē nozaru uzņēmēju asociācijas, kuras (to biedri) bieži vien ir abu minēto lielo (LTRK un LDDK) biedri. «Elektroniķi, ceļu būvētāji, būvnieki utt.,» tā uz lūgumu nosaukt nozaru uzņēmēju viņaprāt ietekmīgākās organizācijas atbild A. Bērziņš. Viņš nenoliedz arī Ārvalstu investoru padomes Latvijā ietekmi, tomēr uzskata, ka savulaik, kad nāca paši ārvalstu investori, tā bijusi spilgtāka nekā pēdējā laikā, kad to vairāk pārstāv menedžments. «Ja nozares uzņēmēji investē naudu savā nevalstiskajā organizācijā, tad arī var runāt par kaut kādiem rezultātiem un ietekmi,» svarīgākos aspektus uzņēmēju nevalstisko organizāciju darbības jautājumā min A. Bērziņš.

«Savulaik aktīva bija LDDK, bet, šķiet, pēdējā laikā skaļāka ir kļuvusi LTRK, kaut arī tajā laikā, kad vadīju valdību, tās aktivitātes nav palikušas atmiņā,» daudzu gadu vecu pagātnes ainu rāda ekspremjers Gundars Krasts. Viņaprāt, uzņēmēju nevalstisko organizāciju «skaļuma līmenis» gan toreiz, gan tagad saturiski nav būtiski mainījies. «Vismaz tas, ko man gadījies dzirdēt,» savu sacīto pamato G. Krasts. Viņaprāt, ja uzņēmēji nenovirza resursus nevalstiskajām organizācijām savu interešu aizstāvēšanai, tad neesot pārsteigums, ka atmiņā vairāk palikušas nevis LTRK aktivitātes, bet gan arodbiedrību darbība ar tā brīža vadītāju Juri Radzeviču priekšgalā. «LDDK, arī LTRK, bet vairāk citas (ne biznesa) organizācijas,» tā uz jautājumu, kuras organizācijas bijušas ar skaļāko balsi, atbild ekspremjers, arī bijušais ekonomikas un zemkopības ministrs Aigars Kalvītis. Viņš norāda, ka Ārvalstu investoru padome Latvijā bija atšķirīga no iepriekš minētajām organizācijām. «Ilgadēja augstākā līmeņa vadītāju un valdības tikšanās ir kaut kas

cits,» tā uz jautājumu par ārvalstu investoru ietekmi atbild A. Kalvītis.

Zemnieku svars

Savukārt turīgākā un arī lielākā lauksaimnieku nevalstiskā organizācija Zemnieku saeima par ietekmīgu jāuzskata kopš gadsmiņu mijas. Tās «upuru» skaitā jāierindo arī bijušais zemkopības ministrs Mārtiņš Roze, kurš zemnieku nemieru dēļ bija spiests savu amatu pamest. Zemnieku saeima savu ietekmi nodemonstrēja arī šā gada janvārī, kad tika pacelts jautājums par aizaugušās lauksaimniecībā izmantojamās zemes definēšanu par mežu zemi. Kaut arī šī norma bija pieņemta pirms trijiem gadiem un stājās spēkā no 2015. gada, tomēr pēc Zemnieku saeimas «lūguma» tika mainīts tā, ka aizaugušās lauksaimniecības zemes neuzskatīs par mežu un tajās kokus varēs cirst neatkarīgi no to lieluma, vecuma un aizņemtās platības. Šai organizācijai tiek arī piedēvēta ietekme uz pērn pieņemtajiem grozījumiem saistībā ar ierobežojumiem lauku zemes iegādē, ko Saeima skatīja pērn.

Māris Ķirsons